

BULETINUL EPISCOPIEI

Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan - Anul XIV. Nr. 11 (163), noiembrie 2016

SLUJIRE INTER-ORTODOXĂ LA MISKOLC, ÎN ORAȘUL NATAL AL SFÂNTULUI IERARH ANDREI ȘAGUNA

Pentru biserica ortodoxă cu hramul „Sfânta Treime” din Miskolc (Mișcolț), aparținând Eparhiei Ortodoxe Maghiare din Ungaria, Duminica a XXVI-a după Rusalii (20 noiembrie 2016), a fost zi de sărbătoare, prin slujirea inter-ortodoxă ce a avut loc aici. Cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Tihon, Chiriarhul acestei Eparhii, în locașul de cult a fost săvârșită Sfânta Liturgie Arhierescă de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu un sobor de preoți și diaconi din cele două Eparhii, din care au făcut parte Părintele Protosinghel David Pop, Superiorul Așezământului Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta, Părintele Marius Maghiaru, Protopopul Ortodox Român de Budapesta, Părintele Iosif Krank, Parohul bisericii din Miskolc și al bisericii ortodoxe maghiare din Nyíregyháza, Părintele Kirill Tatárka, slujitor la Miskolc și Secretar Eparhial al Episcopiei Ortodoxe Maghiare din Ungaria și Diaconul Emanuel Văduva, de la Catedrala Episcopală din Giula. Răspunsurile la strană au fost date alternativ, în limbile română și maghiară, de grupul coral al Parohiei Miskolc, condus de Doamna

Elena Patkó și de cântăreți de la Capela Românească din Budapesta.

Deja a devenit o tradiție pelerinajul pe care credincioșii de la Capela Românească din capitala Ungariei, împreună cu Părintele Proto-

pop Marius Maghiaru, care este în același timp și Președinte al Autogovernării Românești Locale din Sectorul VII, din Budapesta, îl fac la biserica ortodoxă maghiară din Miskolc, precum și slujirea arhierescă săvârșită aici, în preajma sărbătorii Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei (30 noiembrie), care a văzut lumina zilei în acest oraș și a fost botezat în această biserică. Slujiri de acest fel au avut loc în anii 2012, 2013, 2014 și acum, în 2016, fiind săvârșite de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan și clerici din cele două Eparhii, având

de fiecare dată și binecuvântarea Episcopului ortodox rus, care ține de Patriarhia Moscovei și care conduce Eparhia Ortodoxă Maghiară din Ungaria. Deoarece biserica macedoromână din Miskolc are o semnificație

aparte pentru românii ortodocși și în special pentru cei din ținuturile Ardealului, datorită Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, astfel de slujiri, precum și vizite la această biserică au mai fost făcute și înainte, pe vremea când Eparhia Ortodoxă Română din Ungaria era condusă de Preasfințitul Părinte Episcop Sofronie, actualmente Episcopul Oradiei, începând din anul 2007.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan a subliniat aspectele multiple ale acestei sărbători inter-ortodoxe, de la Miskolc, care aduce, pe de o

parte, cinstire memoriei înaintașilor noștri, între care la loc de mare cinste se numără și Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, cel care a făcut atât de multe pentru românii ortodocși ardeleni, fiind trecut și în rândul Sfinților, la ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 21 iulie 2011, iar pe de altă parte exprimă în modul cel mai concret duhul de trăire și de slujire frățească inter-ortodoxă, în interiorul unui locaș de cult ortodox, care este nimic altceva decât casa de rugăciune a Părintelui nostru Cel Ceresc, în care cu toții suntem și ne simțim ca frații. Ierarhul a adus mulțumire Bunului Dumnezeu, pentru această slujire, devenită tradiție, pentru binecuvântarea acordată de a sluji aici și pentru ospitalitatea arătată, precum și pentru dragostea și râvna clericilor și credincioșilor ortodocși români din Budapesta, care și-au exprimat dorința de a fi împreună, la slujbă, în această biserică. A fost evocat, de asemenea, modelul de viață, credință și lucrare, al Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, ai cărui bunici s-au numărat printre ctitorii acestui sfânt locaș de cult și pilda Sfântului Cuvios Grigorie Decapollitul, ale cărui Sfinte Moaște se află de mai multe sute de

(Continuare în pag. a 2-a)

Slujire inter-ortodoxă la Miskolc, în orașul natal al Sfântului Ierarh Andrei Șaguna

(Urmare din pagina 1-a)

ani la Mănăstirea Bistrița Olteană și care a fost și el prăznuit în această duminică, care a concis cu sărbătoarea sa anuală.

Ierarhul i-a împărtășit cu Sfintele Taine pe copiii și credincioșii care s-au pregătit pentru aceasta, iar la final au fost exprimate cuvinte de mulțumire pentru aceste evenimente, din partea Părintelui Paroh Iosif Krank,

care în trecut, pe când încă nu era preot, a avut ocazia să viziteze și să cunoască biserici ortodoxe românești din Ungaria, în urma cu 15 ani. Totodată, a fost înălțată o rugăciune de mulțumire și un Polihroniu, pentru Preafericitul Părinte Chiril, Patriarhul Moscovei și al Bisericii Ortodoxe Ruse, cu prilejul aniversării celor 70 de ani de viață.

Manifestarea s-a încheiat

printr-o agapă comună, oferită tuturor participanților din partea celor două Parohii implicate în eveniment: Parohia ortodoxă maghiară din Miskolc și Parohia ortodoxă română din Budapesta. Deplasarea credincioșilor români din Budapesta la Miskolc s-a făcut prin sprijinul Autogovernării Românești Locale a Sectorului VII, din Budapesta.

Tot în cinstea Sfântului

Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei, va mai avea loc un eveniment, vineri, 25 noiembrie 2016, la Parohia Apateu, din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, unde începând din anul 2013, se găsește un bust din bronz, ridicat în memoria sa.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Simpozion dedicat Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, la Apateu

Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei, mutat la cele veșnice în 1873 și trecut în rândul Sfinților în anul 2011, i-a fost dedicat un simpozion științific și o manifestare spirituală și culturală la Parohia Apateu (Köröszegapáti), din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, ce au avut loc vineri, 25 noiembrie 2016, în biserica parohială.

La acest eveniment, răspunzând invitației adresate de Preasfințitul Părinte Siluan, Chiriarhul locului, au luat parte Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, Preasfințitul Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei, Părintele Mihai Blaj, Consilierul Economic al Arhiepiscopiei Aradului, Părintele

Gabriel Basa, Profesor de Istoria Bisericii Ortodoxe Române, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, Părintele Cristian Rus, Secretarul Eparhial al Episcopiei Oradiei, Părintele Arhimandrit Calinic Covaci, Consilierul Administrativ-Bisericesc al Episcopiei din Ungaria, Părintele Protosinghel Visarion Tuderică, Secretarul Eparhial, Părintele Origen Sabău, Consilier Cultural și Parohul Apateului, gazda acestei manifestări, Părintele Marius Maghiaru, Protopop de Budapesta și Președintele Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (UCRU), Părintele Teodor Marc, Consilierul Economic și alți numeroși clerici din Episco-

piei Ungariei, Domnul Marius Lazurcă, Ambasadorul României la Budapesta, Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, Domnul Ioan Fodoreanu, Consulul General al

to guvernării de Naționalitate Română din Giula, cadre didactice și elevi, de la Școlile Generale Românești din Giula, Mice-rechi și Bătania, precum și credincioși din Apateu, Oradea și alte localități românești din Ungaria.

Manifestarea a cuprins mai multe părți:

- o slujbă de „Te Deum”, săvârșită în semn de mulțumire pentru binefacerile revărsate de Bunul Dumnezeu asupra tuturor, prin rugăciunile și mijlocirile Sfântului Ierarh Ardelean;

- Simpozionul, desfășurat sub genericul „Sfântul Andrei Șaguna – propovăduitor al credinței și al culturii în Transilvania”, în cadrul căruia au luat cuvântul cei trei Ierarhi: Înaltpreasfințitul Părinte Timotei al Aradului, Preasfințitul

Părinte Sofronie al Oradiei și Preasfințitul Părinte Siluan, al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Aceștia au evocat contextul general al vieții și activității Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, elemente din biografia sa și foarte multe informații inedite, din domeniul istoriei, teologiei și dreptului bisericesc, ce au conturat mai bine personalitatea, râvna, zelul și realizările deosebite, pentru Biserica Ortodoxă Română din părțile Transilvaniei și pentru tot clerul și poporul pe care l-a avut în purtarea sa de grijă, pentru drepturile cărora s-a luptat cu multă bărbăție și înțelepciune, în fața mai marilor din

României la Seghedin, Domnul Tiberiu Iuhas, Președintele Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), Doamna Maria Gurzău Czeglédi, Directorul Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula, Domnul Ion Budai, fost Director al aceluiași Liceu, în perioada 1970-2002, Doamna Delia Covaci, Directorul Executiv și Redactorul Șef al Publicației „Cronica” a AȚRU, Doamna Anca Becan, Redactor al Săptămânalului „Foaia Românească”, Domnul Tiberiu Boca, Redactor al emisiunii de televiziune în limba română „Ecranul nostru”, al Studioului Teritorial din Seghedin al MTV1, Domnul Mihai Cerhati, Președintele Au-

to guvernării de Naționalitate Română din Giula, cadre didactice și elevi, de la Școlile Generale Românești din Giula, Mice-rechi și Bătania, precum și credincioși din Apateu, Oradea și alte localități românești din Ungaria.

(Continuare în pag. a 3-a)

Simpozion dedicat Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, la Apateu

(Urmare din pagina a 2-a)

Imperiul Habsburgic, din vremea sa, care l-au înțeles, l-au apreciat și i-au îndeplinit doleanțele. Au mai luat cuvântul Părintele Profesor Gabriel Basa, vorbind despre pastorația făcută în rândul credincioșilor, așa cum reiese ea din circularele trimise de către Sfântul Ierarh Andrei, precum și Părintele Protopop Marius Maghiaru, care a dat citire referatului pregătit de Doamna Maria Berenyi, Directorul Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria, ce a scos la lumină alte aspecte interesante din viața celui elogiat acum la Apateu;

- a urmat apoi un moment festiv, prin acordarea Distincției Episcopiei, intitulată „În slujba românilor din Ungaria”, pe care Preasfințitul Părinte Siluan a oferit-o, în semn de prețuire și recunoștință, Doamnei Maria Gurzău Czeglédi, Directorul Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula, precum și Domnului Ion Budai, fostul Director al acestui Liceu, vreme de 32 de ani, „pentru contribuția adusă, de-a lungul anilor, în propovăduirea credinței străbune ortodoxe și promovarea tradițiilor și a culturii române, în rândul comunității românești din Ungaria”, având în vedere și faptul că Sfântul Ierarh Andrei

Șaguna a fost un mare promotor al școlii și învățământului, în folosul clerului, al pedagogilor și al copiilor români din Transilvania, pentru care, în timpul activității sale, au fost înființate în jur de 800 de școli populare, sau elementare;

- programul oficial al manifestărilor s-a încheiat printr-un emoționant moment artistic, prezentat cu profesionalism și multă dăruire, de Domniile Profesori Florina și Florin Mariș Hinsu și un grup de elevi ai acestora, de la Facultatea de Muzică din Oradea, care au încântat publicul cu tradiționalele colinde de Crăciun și alte cântece românești, binecunoscute și îndrăgite. Colindătorilor și copiilor le-au fost oferite dulciuri, de către Ierarh.

La final, Preasfințitul Părinte Siluan a adus mulțumire Bunului Dumnezeu și Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, dar și ierarhilor, clericilor, membrilor corpului diplomatic român, celorlalți conducători de instituții și reprezentanți ai presei românești din Ungaria, artiștilor și tuturor participanților la această manifestare deosebită, ce a contribuit la o mai bună cunoaștere de către românii din Ungaria a vieții și remarcabilei activități a Sfântului omagiat și la cinstirea sa. Toți cei prezenți

au făcut apoi o fotografie de grup la bustul din bronz al Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, ridicat în curtea Parohiei Apateu în anul 2013, prin sprijin financiar din partea Departamentului Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni, de la București (DPRRP) și au fost poftiți la o agapă comună, oferită din partea Parohiei Apateu, a Autogovernării de Naționalitate Română din această localitate și a Centrului de Documentare și Informare al AȚRU. Bustul a fost sfințit tot în anul 2013, de un sobor de Ierarhi, condus de Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, care a dăruit atunci și câte o părticică din Moaștele Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, pentru această biserică și pentru Catedrala Episcopală din Giula.

A fost cel de-al doilea eveniment recent, desfășurat în cinstea Sfântului Ierarh Andrei Șaguna, după slujirea arhierescă inter-ortodoxă, săvârșită în duminica trecută (20 noiembrie 2016), la biserica din Miskolc (Mișcolț), în care acesta a fost botezat.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Sfințirea cabinetului de religie de la Școala Generală din Micherechi

Sâmbătă, 26 noiembrie 2016, Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu un sobor format din Părintele Protosinghel Visarion Tuderici, Secretar Eparhial și Profesor de Religie la Școala Generală Bilingvă, Româno-Maghiară, din Micherechi (Méhkerék), Părintele Ioan Bun, Parohul Micherechiului și Diaconul Emanuel Văduva, de la Catedrala Episcopală din Giula, a făcut sfințirea noului cabinet de religie de la Școala Generală din Micherechi.

Cabinetul a fost amenajat în perioada acestui an de curs, de către Părintele Visarion Tuderici, Profesorul de Religie, cu sprijinul Școlii, al Parohiei, al Primăriei din Micherechi, al elevilor care frecventează orele de religie și al unor credincioși din această localitate și el a fost dotat cu icoane, planșe cu diverse sfaturi și învățături biblice, cu mănăstiri și locuri importante din viața Bisericilor Ortodoxe Autocefale Surori, dar și cu momente inedite petrecute împreună cu elevii

de la orele de religie, în tabere și pelerinaje făcute în România.

La sfințirea cabinetului au fost prezenți

cadre didactice, o parte dintre elevi și credincioșii care au ajutat la amenajarea lui, iar la final, Preasfințitul Părinte Siluan le-a vorbit acestora despre importanța deosebită pe care o are un astfel de spațiu educațional, în crearea unui mediu propice pentru însușirea noțiunilor fundamentale ale învățăturii de credință ortodoxă și pentru apropierea elevilor de Bunul Dumnezeu, care constituie unul dintre bunurile cele

mai de preț pentru omul modern, atât de asaltat de ateism și de provocările societății de consum.

La Școala Generală din Micherechi învață astăzi un număr de 113 elevi, sub îndrumarea a 13 cadre didactice, iar la orele de religie ortodoxă iau parte 33 de elevi, împărțiți în 6 grupe. Aceste ore sunt predate de 4 ani de Părintele Visarion Tuderici, care face câte o oră cu fiecare clasă și vine de 3 ori pe săptămână la Școala din Micherechi. Ca rod concret al orelor de religie, este și faptul că duminicile și în sărbători, câte un grup dintre acești elevi participă la Sfânta Liturghie săvârșită în biserica parohială de Părintele Ioan Bun și rostesc împreună „Crezul” și „Tatăl nostru”, familiarizându-se astfel cu viața liturgică duminicală și cu valoarea credinței în viețile și sufletele lor.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Slujire Arhierescă la Parohia Chitighaz, în Duminica a XXX-a după Rusalii

Pentru Parohia Românească din Chitighaz (Kétegyháza), aparținând Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, Duminica a XXX-a după Rusalii (27 noiembrie 2016) a fost prilej de bucurie duhovnicească.

În biserica parohială, aflată sub ocrotirea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierescă, de Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, din Ungaria și România, format din Părintele Florin Olteanu, Parohul Chitighazului și Protopop de Giula, gazda acestei manifestări, Părintele Arhimandrit Calinic Covaci, Consilierul Administrativ Bisericesc al Episcopiei, Părintele Protosinghel Visarion Tuderică, Secretarul Eparhial, Părintele Horia Ștefan, Parohul bisericii cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din Secusigiu, Protopopiatul Arad, Părintele Valer Jirj, Preot pensionar, din aceeași Parohie și Diaconul Emanuel Văduva, de la Catedrala Episcopală din Giula, iar răspunsurile liturgice au fost date cu profesionalism și multă bucurie de Corul Parohiei Secusigiu, înființat acum 14 ani și condus de Domnul Mircea Buta, Profesor de Muzică Bisericească la Facultatea de Teologie Ortodoxe „Ilarion V. Felea” din Arad.

La slujbă au participat mulți credincioși, din Chitighaz, din Otlaca Pustă (Pusztatötlaka), din Arad, din Secusigiu și din Giula, precum și mai multe oficialități, de rang înalt, între care îi menționăm pe Domnul Traian Igaș, Senator în Parlamentul de la București, Domnul Gheorghe Șimonca, Deputat în Parlamentul de la Budapesta, Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, împreună cu familia sa, Doamna Maria Kalcsó, Primarul Chitighazului, Doamna Elvira Ardelean, Primar la Otlaca Pustă, Domnul Ioan Tat, reprezentant al Centrului de Documentare și Informare al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, Domnul Attila Aracs, Directorul-Adjunct al Școlii Generale din Chitighaz, Domnul Verbaci Ovidiu, medic endocrinolog la Spitalul MedLife din Timișoara, ș.a.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Siluan

a tâlcuit pericopa evanghelică duminicală, care prezintă o pildă plină de învățăminte și un îndemn pentru tinerii și credincioșii creștini de astăzi, de a lucra nu doar pentru bunurile și bogățiile acestei lumi, ci și pentru lucrurile care ne hrănesc sufletele, ne apropie mai multe de Persoana,

felul de a fi și cerințele Mântuitorului nostru Iisus Hristos și de întrebarea esențială din viața omului: „ce să fac și eu, pentru a dobândi viața cea veșnică?”, după care însetează în fapt fiecare pământean, a precizat că această slujire de la Chitighaz este și un prilej de cinstire pentru Sfinții Ocrotitori ai locașului de cult, pentru Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, chiar dacă sărbătoarea acestora a trecut deja și a

adus mulțumire tuturor participanților la acest eveniment: preoți, oficialități, cor și credincioși, care s-au simțit cu toți bine împreună, într-o frumoasă atmosferă de comuniune frățească și s-au întărit reciproc în credință.

La momentul potrivit, Ierarhul i-a împărțit cu Sfintele Taine pe copiii și credincioșii care s-au pregătit pentru aceasta, iar în cadrul slujbei au fost făcute și rugăciuni de pomenire pentru ctitori și binefăcători ai acestui sfânt locaș, pentru credincioși ai Parohiei, la soroace rânduite de Biserică, precum și pentru Eroii Neamului nostru, dar și pentru tinerii de la Clubul Colectiv, mutați la cele veșnice, în chip năprasnic, în urmă cu un an.

Cuvinte de mulțumire au fost rostite, la final, atât de Părintele Paroh Florin Olteanu, cât și de Părintele Horia Ștefan, de la Parohia Secusigiu.

La fel ca de fiecare dată, în astfel de împrejurări, toți cei prezenți la slujbă au fost invitați apoi și la o agapă frățească, oferită din partea Parohiei, cu sprijinul Primăriei, al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), al Autogovernării Românești Locale din Chitighaz și al Centrului de Documentare și Informare al AȚRU.

Fiind un prilej deosebit, oaspeții aleși prezenți la această sfântă slujbă au semnat și ei la sfârșitul însemnării făcută în Sfânta Evanghelică de Preasfințitul Părinte Episcop Siluan.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria